

Här Fernand Etgen
President vun der Deputéiertechamber
19, um Krautmaart
L-1728 Lëtzebuerg

Lëtzebuerg, den 13. Oktober 2021

Här President,

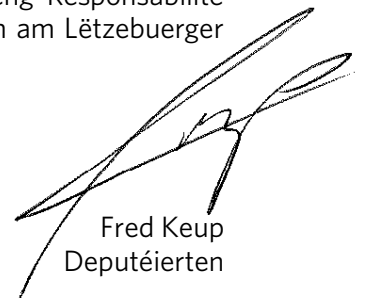
Sou wéi d'Chambersreglement et virgesäit, bieden ech lech, dës parlamentaresch Fro un den Här Energieminister weiderzeleeden.

D'Regierung huet et sech duerch divers Initiativen zum Zil gesat, d'Lëtzebuenger Stromversuergung méiglechst staark a méiglechst séier, vu fossille Brennstoffer an Atomkraaft op ëmwandelbar Energien ëmzestellen. Souwuel Photovoltaikanlagen wéi och industriell Wandanlagen hunn awer den Nodeel vun der Volatilitéit. Hei spillt engersäits déi kuerzfristeg Volatilitéit mat ran, awer och déi saisonal Volatilitéit wa wéineg Sonn a Wand herrschen. An der Äntwert op meng parlamentaresch Fro Nummer 4491 schreift d'Regierung ausserdeem, datt si den Äerdgas zwar nach als Iwwergangstechnologie gesäit, mee net méi besonnesch wëll féerden. Gläichzäiteg wäert den nationale Stroumbedarf an den nächste Jore staark klammen, zum engen duerch déi vun der Regierung forcéiert Ëmstellung vum Verbrennungsmotor op honnertprozenteg elektresch Gefierer awer och d'Usiidlung vun energieintensive Betriber aus dem Beräich vun der Computertechnologie an der "Data Science", wéi dem neie Google Zenter zu Bissen. Nieft dem héijen Energiebedarf selwer sinn dës Betriber awer och op eng héich Energiesécherheet ugewisen.

An deem Zesammenhang géif ech dem Här Energieminister gär dës Froe stellen:

- 1) Wéi gedenkt d'Regierung op déi genannte saisonal Volatilitéiten ze reagéieren?
- 2) Wéi gedenkt d'Regierung d'Sécherheet vun den Energienetzer ze garantéieren, wann d'Leit hir Elektroautoe viraussichtlech Nuets lueden, wann d'Quantitéit vum verfügbare Stroum méi niddreg läit?
- 3) Wéi eng Gespréicher lafe mat neie Betriber, déi sech zu Lëtzebuerg wëllen néierloossen, iwwert hir Energiesécherheet? Geet de Staat eng Responsabilité civile an, fir de Fall, wou d'Betribsofleef duerch Schwankungen am Lëtzebuenger Stroumnetz gestéiert ginn?

Mat déiwem Respekt,

Fred Keup
Deputéierten

LE GOUVERNEMENT
DU GRAND-DUCHÉ DE LUXEMBOURG
Ministère de l'Énergie et de
l'Aménagement du territoire

Département de l'énergie

**Gemeinsam Äntwert vum Minister fir Energie an dem Wirtschaftsminister op d'parlamentaresch Fro
n°5103 vum 13. Oktober 2021 vum éirewäerten Deputéierten Här Fred Keup iwwert
"Sécurité énergétique"**

- 1) Wéi gedenkt d'Regierung op déi genannte saisonal Volatilitéiten ze reagieren?**
- 2) Wéi gedenkt d'Regierung d'Sécherheet vun den Energienetzer ze garantéieren, wann d'Leit hir Elektroautoe viraussichtlech Nuets lueden, wann d'Quantitéit vum verfügbare Stroum méi niddreg läit?**

Sou wéi och schonn an der Äntwert op d'parlamentaresch Fro Nummer 4506 erkläert, sinn erneierbar Energien d'Viraussetzung fir aus de fossillen Energien erauszeklappen an eist Klima ze schützen. Grad an dësen Deeg wou déi extrem héich Energiepräisser an der Aktualitéit stinn, ginn d'Virdeeler vun de lokalen erneierbaren Energiequellen ëmsou méi siichtbar. Déi erneierbar Energie maachen eis net nëmme manner ofhängeg vun de Präisschwankungen op den internationalen Energiemäert, mee si féieren ënner anerem och dozou, dass mir an der europäescher an nationaler Energieversuergung méi onofhängeg vu geopolitische Konflikter ginn.

D'Energietransitioun féiert dozou, dass ëmmer méi erneierbare Stroum produzéiert a genotzt gëtt. Dës Produktioun ass zum Deel wiederofhängeg. Gläichzäiteg erlaben eng richtig Zesummstellung vu Produktiounsanlagen op de richtige Plazen, eng méi dynamesch Participatioun vun der Demande um Marché, souwéi verschidden Upassungen um regulatoresche Kader (wéi z.B. Bilanzierungsresponsabilitéit, dynamesch Präisser, etc...) mat dëser Variabilitéit ëmzegoen. Doriwwer eraus ginn doduerch Opportunitéite fir nei Zerwisser grad am Beräich vun der Flexibilitéit geschaaft. Zum Beispill kennen an Zukunft dezentral Produktiounsanlagen am Kader vum Eegeverbrauch a vum Deelee vu Stroum innerhalb vun Energiekommunitéiten och mat Batterien an de Quartiere kombinéiert ginn, fir de Stroum ze späichere wann en am Iwwerfluss do ass an ze verbrauche wann een Defizit vu Produktioun do ass. Am Beräich vun der Elektromobilitéit gëtt et schonn haut Technologië fir d'Luede vum Auto am Zesummespill mat aner Utilisateuren, mam Reseau, a mat der aktueller Disponibilitéit vu Produktiounsanlagen ze koordinéieren.

Fir d'laangfristeg Developpementer vun der Versuergungssécherheet ze analyséieren, a le cas échéant Problemer fréi genuch ze identifizéieren an ze léisen, gi reegelméisseg op verschidden Niveauen Etuden ausgeschafft. Op nationalem Niveau ass fir Lëtzebuerg engersäits de Versuergungssécherheetsrapport vun der Regierung ze ernimmen, deen all zwee Joer erstallt gëtt, an anerersäits de Scenario Report an Netzentwécklungsplang vu Creos. Op regionalem Niveau gëtt am Pentalateralen Energieforum zesumme mat Däitschland, Éisträich, Holland, Frankräich, der Belsch, der Schwäiz an engem spezifischen Aarbechtsgrupp mat Lëtzebuerg als Co-Chair intensiv op dem Volet Versuergungssécherheet geschafft. Europäesch sinn et virun allem d'Electricity Coordination Group an de Verband vun all europäesche

Stroumnetzbedreier ENTSO-E di sech mat der Vuersuerungssécherheet beschäftegen, an di an hirem leschte Rapport d'Probabilitéit fir Stroumankem zu Lëtzebuerg am Joer 2025 mat manner wéi 0,1 Stonne pro Joer extrem positiv bewäert, woubäi d'Wiederkonditiounen an och déi erwaarten Ännerungen am Produktiounspark a ganz Europa, inklusiv Kuel- an Atomenergieausstieg an Däitschland an der Belsch am Detail mat consideréiert goufen. Dës gutt Resultater si besonnesch op e staarke Stroumreseau, méi héich Produktiounskapacités vu Photovoltaik a Wand, eng Integratioun an e performanten europäesche Stroummarché, an eng méi flexibel Consommation zréckzeféieren.

3) Wéi eng Gespréicher lafe mat neie Betriber, déi sech zu Lëtzebuerg wëllen néierloossen, iwwert hir Energiesécherheet? Geet de Staat eng Responsabilité civile an, fir de Fall, wou d'Betribsofleef duerch Schwankungen am Lëtzebuurger Stroumnetz gestéiert ginn?

Nei Betriber, déi sech zu Lëtzebuerg néierloosse wëllen, kënnen sech am Virfeld ënnert anerem och iwwert d'Veersuerungssécherheet an d'Veersuerungsqualitéit am Energieberäich zu Lëtzebuerg informéieren. Effektiv ass d'Veersuerungsqualitéit zu Lëtzebuerg, sou wéi all Joer vum ILR a sengem Rapport iwwert seng Missiounen am Stroum- an am Gassecteur dokumentéiert, op engem ganz héijen Niveau am Verglach mat aneren europäesche Länner (aktuell duerchschnëttlech manner wéi 17 Minutten Ausfall pro Client a pro Joer).

D'Netzbedreier si laut dem Gesetz vum 1. August 2007 iwwer d'Organisatioun vum Stroummarché zoustänneg fir d'Veersuerung vun den Endclienten z'assuréieren a mussen dofir suergen, dass och laangfristeg déi Kapazität vun hiren Netzer duer geet fir d'Demande ze decken. De Staat kann net direkt haftbar gemaach gi fir eventuell Stéierungen am Stroumnetz bei den Endclienten.

Lëtzebuerg, de 16. November 2021
(s.) Claude Turmes
Minister fir Energie